

podobně nerozlišoval DOMIN (Preslia 13–15:233, 1936), který v seznamu taxonů uvedl pouze *Chrysanthemum maritimum* (L.) PERS., mezi jehož synonyma zařadil jak *Matricaria maritima* L., tak i *M. inodora* L.

Ekologie a cenologie: Pouze na synantropních stanovištích v raných fázích sukcese (v žádné části areálu není známý z přirozených biotopů): rumišťe, okraje komunikací, úhory, pole, odvaly lomů, výsypky, navážky, haldy, šterkovny a hliníky, též v jednoleté vegetaci písčín, na různých substrátech včetně zasolených; místy tvoří souvislý pruh na krajnicích solených silnic. Nejčastěji ve společenstvech svazu *Sisymbrium officinalis* s přesahem do společenstev svazů *Daucum-Melilotum*, *Chenopodium glauci*, *Polygonum avicularis*, též v subhalofilních nitrofilních společenstvech pravidelně zaplavovaných stanovišť (podsvaz *Loto-Trifolienion*).

Rozšíření v ČR: V celém území velmi hojně, zvláště od planárního po submontánní stupěň. V horách řídkěji, ojediněle zavlékán až do nejvyšších poloh (max.: Krkonoše, Luční bouda, ca 1415 m; Hrubý Jeseník, Malá Morávka, ca 1120 m).

Celkové rozšíření: Celá Evropa s výjimkou nejsevernější (neroste na Islandu a v s. Skandinávii), chybí též v j. Španělsku, stf. a j. Itálii, na jihu Balkánského poloostrova

a na středomořských ostrovech; z. Asie na jih po Kavkaz. Ve stf. a j. Evropě snad jen jako archeofyt. – Mapy: ZAJAC Rozp. Habil. Univ. Jagiell. 29:124, 1979; ZAJAC Zesz. Nauk. Univ. Jagiell., pr. bot., 17:43, 1986; HULTÉN CP 1971:296; HULTÉN NE 1986:905; MEUSEL et al. 1992:480.

Mezirodový kříženec *Anthemis* × *Tripleurospermum* je za rodem *Anthemis* (str. 232), mezirodový kříženec *Matricaria* × *Tripleurospermum* je za rodem *Matricaria* (str. 248).

Poznámka:*) V letech 1958–1961 se v Brně přechodně vyskytoval s australskou vlnou zavlečený mechovec australský, *Cotula australis* (SIEBER ex SPRENGEL) HOOKER fil. (Bot. Antarct. Voy. 2:128, 1852), původem z Austrálie a Nového Zélandu (blíže DVORAK et KÜHN Preslia 38:329, 1966). Je to jednoletá, měkce chlupatá bylina až 30 cm vys., s větvenou a poléhavou lodyhou. Listy jsou střídavé, řapíkaté, v obrysu eliptické, 2–3 cm dl., 2× peřenosečné v čárkovité úkrojky. Úbory koncové, jednotlivé, 4–5 cm v průměru, na tenkých stopkách; zákrov 2–3řadý, zákrovní listy podlouhle kopinaté. Květy krátce stopkaté, okrajové v několika řadách, samičí, bez koruny; květy terče trubkovité, obouhlahvé, žluté. Nažky z okrajových květů stopkaté, zploštělé a křídlaté, nažky z květů terče velmi krátce stopkaté, nekřídlaté; chmýr chybí. Mechovec australský u nás rostl v zahrádkách na území brněnského závodu Mosilana, které byly hnojeny odpadem po čištění vlny. Po zrušení této zahrádkářské kolonie v r. 1962 se už neobjevil. Opětné zavlečení je možné. V Evropě zdomácněl v Portugalsku, byl zjištěn ve Skotsku, v Německu a ve Švýcarsku.

Trib. 6. *Senecioneae* CASS.

Byliny, polokeře, mimo území stf. Evropy i keře a stromy, příp. i jiné životní formy (*Senecio*). Listy střídavé, někdy v přízemních růžicích, vz. vstřicné. Úbory heterogamní, jednotlivé nebo ve vrcholičnatých květenstvích, zákrov nejčastěji jednořadý, ale často s vyvinutým zákrovečkem; zákrovní listy bylinné; lůžko úboru bez plevek a většinou lysé. Květy zpravidla žluté, okrajové květy samičí, fertillní, nejčastěji jazykovité a paprskující (někdy chybějící); květy terče obouhlahvé nebo někdy funkčně samčí, s korunou 5cípou, vz. 4cípou; pylová zrna na povrchu echinátní, bez vnitřní vrstvy exiny. Nažky zpravidla oblé, rýhované, vz. zploštělé; chmýr z drsných (vz. pérovitých) dobře vyvinutých paprsků, vz. redukovaných a krátkých, nebo chmýr chybí.

34. *Senecio* L. – starček **)

Senecio LINNAEUS Sp. Pl. 866, 1753. – Syn.: *Jacobaea* MILL. Gard. Dict. Abr., ed. 4, [28], 1754. – *Moerkensteinia* OPIZ Sezn. Rostl. Květ. Čes. 66, 1852, nom. inval. – *Seneciunculus* OPIZ Sezn. Rostl. Květ. Čes. 90, 1852, nom. inval.

Lit.: POLÁK K. (1896): Ueber *Senecio erraticus* Bertol. Österr. Bot. Z. 46:168–172. – SCHOLZ B. (1899): Über das Artenrecht von *Senecio erraticus* Bertoloni und *S. barbaraeifolius* Krock. Österr. Bot. Z. 49:284–291, 327–336. – BÍLÝ F. (1924): Nález *Senecio rupestris* W. K. u Býčí skály. Věda Přír. 5:141. – DOMIN K. (1926): Několik nových neb vzácných míšenců květeny československé. Věstn. Král. Čes. Společ. Nauk, cl. math.-natur., 1926/13:1–6. – ŠMARD A. J. et VINCENT B. (1936): Nález *Senecio Heimerlii* Mülln. v ČSR. Věda Přír. 17:266. – LIPSER H. (1953): Bemerkungen zur Ausbreitung des Frühlings-Greiskrautes (*Senecio vernalis* Waldst. et Kit.). Hess. Florist. Briefe 2:80. – HOLUB J. (1962): Beitrag zur Taxonomie der Art *Senecio paludosus* L. Novit. Bot. Prag. 1962:25–34. – DRURY D. G. et WATSON L. (1965): Anatomy and the taxonomical significance of gross vegetative morphology in *Senecio*. New Phytol. 64:307–314. – AMBROZ V. (1966): Starček bludný – *Senecio erraticus* Bertol. ssp. *barbaraeifolius* (Wimm. et Grab.) Beger – původce žďárské choroby koní. Živa 14:170–171. – ALLEN D. E. (1967): The taxonomy and nomenclature of the radiate variants of *Senecio vulgaris* L. Watsonia 6:280–282. – CRISP P. et JONES B. M. G. (1970): *Senecio squalidus* L., *S. vulgaris* L. and *S. cambrensis* Rosser. Watsonia

*) Zpracovala R. Bělohlávková

***) Zpracoval V. Grulich